

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava na vyučování Zeměpisu s cíli v oblasti OSV

Název učební jednotky (téma)	Zábavný zeměpis						
Stručná anotace učební jednotky	Žáci si vyzkoušejí zeměpisné hry na motivy televizních soutěží, které slouží k zopakování učiva. Zaměřujeme se především na spolupráci dětí ve třídě a jejich vzájemnou schopnost komunikace.						
Nutné předpoklady (Již osvojené znalosti a dovednosti žáků, které umožní, aby jednotka efektivně směřovala ke svým cílům).	<ul style="list-style-type: none"> Základní zeměpisné poznatky – učivo Ameriky, Austrálie, Afriky, všeobecný přehled o Evropě a ČR 						
Časový rozsah učební jednotky	45 minut						
Věk žáků (ročník)	7.–9. ročník						
Zařazená průřezová témata (včetně čtenářství)	OSV	MKV	MV	VMEGS	VDO	EV	Čtenářství
	Ano						

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Vyučovací obor(y)</p>	<p>Zeměpis</p> <p><i>Očekávané výstupy vzdělávacího oboru (RVP):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států.
<p>Dlouhodobé cíle</p> <p>(Klíčové kompetence, části profilu absolventa, části výchovné a vzdělávací strategie školy)</p>	<p>—</p>
<p>Cíle jednotlivých průřezových témat a čtenářství, které chci v dané učební jednotce naplnit</p>	<p>OSV</p> <p><i>Zvládání situací soutěže a konkurence:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Žák si vyzkouší několik způsobů neagresivního odžívání emocí. Žák předvede alespoň jednu techniku k neagresivní ventilaci emocí, která je pro něj vhodná. Žák vytvoří modelovou podobu emočně zvládnuté a nezvládnuté situace prohry a výhry.
<p>Cíle učební jednotky</p>	<ul style="list-style-type: none"> Žák porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti vybraných oblastí nebo států.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

<p>Hodnocení</p> <p>(Z čeho učitel i žáci poznají, že bylo dosaženo cílů a jak to učitel i žáci budou hodnotit)</p>	<p>—</p>
<p>Popis učební jednotky</p>	<p>1. Rozcvička – Had – jednotlivci</p> <p>Cíl: aktivizace, rychlost, paměť, zopakování probraného učiva (rozcvičku můžeme zaměřit na dané téma, např. vodstvo ČR)</p> <p>Cílem hry je vytvořit větu, která se skládá pouze ze zeměpisných pojmů. Nejdříve si žáci napíší jedno slovo. To končí písmenem a další slovo musí právě tímto písmenem začínat. Vyhrává to dítě, které vytvoří bez chyby delšího hada.</p> <p><i>Př. ZEMĚPISKOTSKOLOMOUCUBAMAZONKAUSTRÁLIE</i></p> <p>2. Kufr – dvojice</p> <p>Cíl: pohotovost, kontext, obecná rovina, význam slov</p> <p>Hru hrají 2 spoluhráči. Jeden si stoupne zády k tabuli, aby neviděl slova. Druhý napovídá slova tak, aby je spoluhráč uhodl. Při nápovědě se nesmí používat kořen slova. Každá soutěžní dvojice má 1 minutu (event. 2 min, záleží na volbě vyučujícího) na uhádnutí co největšího počtu slov. Vyučující po správné odpovědi ukáže další slovo.</p> <p>Pomocníci: jeden žák ukazuje kartičky, druhý počítá správné odpovědi, třetí hlídá čas.</p> <p>Pojmy: buď zaměřené na opakování určitého tématu, např. Afrika nebo pojmy nějak související se zeměpisem (Příloha A).</p> <p>Před začátkem aktivity si pár pojmů zkusíme nanečisto. Aby žáci dobře pochopili, co se myslí pod slovem vysvětlování.</p> <p>3. Riskuj – skupiny</p> <p>Cíl: zopakovat probrané učivo</p> <p>Zeměpisná soutěž na procvičení regionů, vytvořená podle vzoru</p>

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

televizní soutěže Riskuj. Soutěž pro celou třídu, která má za cíl zábavnou formou zopakovat především již probrané učivo o Africe, Austrálii a Americe a prohloubení všeobecného přehledu o České republice a Evropě. Žáci se rozdělí do tří skupin (např. po řadách) a střídavě si vybírají otázky, stejně jako v televizní hře Riskuj. Otázky mají různou bodovou hodnotu, za správné odpovědi žáci body získávají. Důležitá je tedy i strategie volby otázek (Příloha B).

Žáci nesmějí vykřikovat, musejí se na odpovědi domluvit a poté jeden žák odpoví na danou otázku. Pokud vykřiknou, nemají možnost odpovídat a další skupina vybírá svou otázku. Na začátku hry necháme žákům čas na strategii při hře. Práce s rolemi v týmu – jeden žák hlídá čas, skupina se musí domluvit na společné odpovědi a pak teprve jeden určený hráč odpovídá na danou otázku. Pokud to družstvo poruší, jsou mu odebrány body.

Pomocníci: měřič času, zapisovatel otázek, zapisovatel bodů
časový limit na odpověď: 20 s

4. Domino – skupiny

Cíl: zopakovat probrané učivo

Hra je určena pro zábavu a zvýšení motivace pro zeměpis.

Úkolem skupiny je správně sestavit kartičky, které spolu nějak souvisejí.

Po každé hře následuje krátká reflexe a společné ponaučení.

Po všech soutěživých aktivitách následuje reflexe, při které můžeme použít některé otázky z níže uvedeného pracovního listu, nebo ho žákům rozdat a po jeho vyplnění s nimi vést diskusi.

Seznam příloh

Příloha A – Pojmy (Kufr)

Příloha B – Otázky (Riskuj)

Příloha C – Reflexe

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

	<p>DUBEC, Michal. <i>Vedení třídnických hodin</i>. Projekt Odyssea, Praha, 2011.</p>
<p>Autor lekce (realizátor učební jednotky), škola</p>	<p>Mgr. Lenka Dvořáková ZŠ a MŠ Dobronín Polenská 162/4, 588 12 Dobronín</p>
<p>Závěrečná sebereflexe učitele (následuje po odučení učební jednotky)</p>	
<p>Co se mi osvědčilo během vyučování (co fungovalo, mělo úspěch, z čeho jsem měla/a radost).</p>	<p>Žáci byli do her zapálení, bylo vidět, že je hry baví a snažili se je plnit co nejlépe.</p>
<p>S jakými problémy (obtížemi) jsem se během vyučování setkal/a.</p>	<p>Nekázeň žáků, drobné nepochopení hry Kufr. Žáci měli problém s vysvětlením některých pojmů, podlehli tlaku času a radši pojem nevysvětlovali.</p>
<p>Co bych příště udělal/a jinak (jak bych upravil/a tuto přípravu).</p>	<p>Nekázeň žáků, drobné nepochopení hry Kufr. Žáci měli problém s vysvětlením některých pojmů, podlehli tlaku času a radši pojem nevysvětlovali.</p>

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kufr

astronomie	Gagarin	Rusko	jarní rovnodennost	Remek
mapa	Amerika	biosféra	letní slunovrat	Lajka
Slunce	Austrálie	podnebí	podzimní rovnodennost	mléčná dráha
souhvězdí	Antarktida	měřítka	zimní slunovrat	azimut
příliv	Měsíc	vesmír	jaro	buzola
teplota	raketoplán	počasí	léto	atlas
Evropa	planeta	hydrosféra	podzim	pohoří
Asie	atmosféra	pedosféra	zima	poušť
jezero	oceán	severní pól	jižní pól	nížina
moře	řeka	odliv	kosmonaut	vrstevnice
meteorologie	poledník	mapová značka	legenda	rovník

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Riskuj

	ČR	EVROPA	AMERIKA	AUSTRÁLIE, AFRIKA
1000				
2000				
3000				
5000				

ČR

1000 nejvyšší pohoří ČR (Krkonoše)

2000 řeka pramenící v Krkonoších (Labe)

3000 k úmoří kterého moře patří povodí Odry (Baltského)

5000 Šumavské jezero ledovcového původu (Černé, Čertovo)

EVROPA

1000 poloostrov, na němž leží Španělsko a Portugalsko (Pyrenejský)

2000 stát, jehož hlavou je papež (Vatikán)

3000 nejvyšší pohoří Evropy (Alpy)

5000 německá řeka protékající Frankfurtem (Mohan)

AMERIKA

1000 původní obyvatelé amerického kontinentu (indiáni)

2000 nejvodnatější a nejdelší řeka světa (Amazonka)

3000 největší poloostrov SA (Labrador)

5000 nížina v povodí řek Paraná a Paraguay (Laplatská)

AUSTRÁLIE, AFRIKA

1000 hlavní město Austrálie

2000 které moře dělí Afriku od Asie (Rudé)

3000 největší ostrov patřící Africe

5000 Afriku projeli i dva čeští cestovatelé (Hanzelka a Zikmund)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Reflexe

Jak jsem zvládal soutěž		
<p>Vyplnění následující tabulky ti může sloužit jako informace o tom, jak jsi zvládal soutěž. První tři řádky vyplň podle toho, zda jsi danou věc během soutěže dělal, či ne. Údaje z tabulky slouží tobě, nebudeš je muset zveřejňovat. Zaškrtnutí ano nebo ne neznamena, že jsi dělal něco špatně/dobře.</p>		
	Ano	Ne
Během práce ve skupině jsem sledoval, jak pracují ostatní skupiny		
Hodně jsem si přál, abychom vyhráli		
Během soutěží mě někdy štve, jak se chovám, když nevyhrají		
Nemám rád, když se lidé, kteří něco prohrají, vztekají a slovně shazují toho, kdo vyhrál		
Co obvykle prožívám, když prohrají v nějaké soutěži:	Vztek	Odpor
V případě, že prožíváš něco jiného, napiš co:	Smutek	Ostych
<p>Jak se chovám, když prohrají v nějaké soutěži. Co obvykle dělám:</p>		

DUBEC, Michal. *Vedení třídnických hodin*. Projekt Odyssea, Praha, 2011.)

